Genelge 2011/11 - Kabahatler Kanunu/Para Cezaları Hk

T.C. BAŞBAKANLIK Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü Sayı: B.02.1.GÜM.0.06.09.00.10.06.01 Konu: Kabahatler Kanunu/Para Cezaları GENELGE (2011/11) Bilindiği üzere 1/6/2005 tarihinde yürürlüğe giren 30/3/2005 tarih ve 5326

T.C. BAŞBAKANLIK Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.1.GÜM.0.06.09.00.10.06.01 **Konu**: Kabahatler Kanunu/Para Cezaları

GENELGE (2011/11)

Bilindiği üzere 1/6/2005 tarihinde yürürlüğe giren 30/3/2005 tarih ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 6/12/2006 tarih ve 5560 sayılı Kanunla değişik 3 üncü maddesi; “Bu Kanunun;

a) İdari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idari para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında uygulanır.” hükmüne amirdir. Bu hüküm gereğince, idari para cezaları hakkında 5326 sayılı Kanunun genel hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.

12/5/2007 tarih ve 26520 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 442 seri no.lu Tahsilat Genel Tebliği’nde de; 5326 sayılı Kanun kapsamına giren idari para cezaları hakkında yapılacak işlemler ve diğer hususlarda açıklamalara yer verilmiştir.

Bu çerçevede, 27/10/1999 tarih ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun Onbirinci Kısmının “Vergi Kaybına Neden Olan İşlemlere Uygulanacak Cezalar” başlıklı İkinci Bölümünde ve “Usulsüzlüklere İlişkin Cezalar” başlıklı Üçüncü Bölümünde yer alan para cezalarının verilmesi, idari yaptırım kararlarının içeriği, uygulanması, tebliği, yasal başvuru süreleri ve başvuru yolları, kesinleşmesi, tahsili, zamanaşımı ve idari para cezalarının Genel Bütçeye gelir kaydedilmesi hususlarında, 1/6/2005 tarihinden itibaren, 5326 sayılı Kanunun genel hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.

Diğer taraftan 4458 sayılı Kanunda, 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikler de dikkate alınarak gümrük idarelerinde uygulama birliği sağlanması bakımından aşağıdaki hususların açıklanmasına gerek duyulmuştur.

1. İdari Yaptırım Kavramı ve Para Cezaları

5326 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde kabahat; "kanunun, karşılığında idari yaptırım uygulanmasını öngördüğü haksızlık" olarak tanımlanmış, 16 ncı maddesinde ise idari yaptırımların idari para cezası ve idari tedbirlerden ibaret olduğu ifade edilmiştir. 16 ncı maddenin ikinci fıkrasında ise idari tedbirler; mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirler olarak belirtilmiştir.

Bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde karşılığında idari para cezası öngörülen fiiller, kabahat olarak değerlendirilecek ve para cezaları hakkında anılan Kanunun 3 üncü maddesine istinaden 5326 sayılı Kanun hükümleri uygulanacaktır.

2. Ceza Kararını Verme Yetkisi

5326 sayılı Kanunun 22 nci maddesinde, kabahat dolayısıyla idari yaptırım kararını vermeye ilgili Kanunda açıkça gösterilen idari kurul, makam veya kamu görevlilerinin yetkili olduğu, ilgili Kanunda açık hüküm bulunmayan hallerde ise idari yaptırım kararını vermeye ilgili kamu kurum ve kuruluşunun en üst amirinin yetkili olduğu belirtilmiştir.

4458 sayılı Kanunun "İtirazlar" başlıklı 242 nci maddesi "1.Yükümlüler kendilerine tebliğ edilen gümrük vergileri, cezalar ve idari kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir üst makama, üst makam yoksa aynı makama verecekleri bir dilekçe ile itiraz edebilir. 2. İdareye intikal eden itirazlar otuz gün içinde karara bağlanarak ilgili kişiye tebliğ edilir."

232 nci maddesinin ikinci fıkrası; "Bu Kanun uyarınca idari yaptırım kararları gümrük idarelerinin amirleri veya yardımcıları tarafından verilir."

Hükümlerini amirdir.

Yukarıda belirtilen açıklamalar çerçevesinde ceza kararlarının gümrük idare amirleri veya yardımcıları tarafından karara bağlanması gerekmektedir.

3. Ceza Kararlarında Bulunması Gereken Hususlar

5326 sayılı Kanunun 25 inci maddesinde; idari yaptırım kararına ilişkin düzenlenen tutanakta (Ceza Kararında) bulunması gereken unsurlar ifade edilmektedir. 5326 sayılı Kanunun 25 inci maddesi ve 12/5/2007 tarih ve 26520 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 442 seri no.lu Tahsilat Genel Tebliği uyarınca idari yaptırım kararında;

a) Hakkında idari yaptırım kararı verilen kişinin kimlik ve adresinin,

b) Hakkında idari yaptırım kararı verilen kişinin T.C. kimlik numarası/vergi kimlik numarasının,

c) İdari yaptırım kararı verilmesini gerektiren kabahat fiilinin,

d) Bu fiilin işlendiğini ispata yarayacak bütün delillerin,

e) Karar tarihi ve kararı veren kamu görevlilerinin kimliğinin,

f) Kabahati oluşturan fiilin işlendiği yer ve zamanın,

g) İdari para cezasının ödeme süresinin ve ödeme yerinin,

h) İdari yaptırım kararına karşı kanun yolu, mercii ve süresinin,

ı) İndirimli ödeme hakkının,

i) Taksitlendirme talep etme hakkının,

j) Ödeme yapılmaması halinde uygulanacak müeyyidelerin,

k) Tebliğ tarihinin, bulunması gerekmektedir.

İdari yaptırım kararlarına; kararın ilgilisine huzurda tebliğ edilmesi veya tebliğ edilmiş sayılması halinde kararın verildiği esnada, 11/2/1959 tarih ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilmesi halinde de idarede kalan nüshalara tebligatı müteakip tebliğ tarihi yazılacaktır.

İdari yaptırım kararının idarede kalan nüshalarında, 5326 sayılı Kanun hükümlerine göre kararın kesinleşme tarihi de belirtilecektir.

4. Ceza Kararlarının Tebliği

442 seri no.lu Tahsilat Genel Tebliği'nde tebligatın 5326 sayılı Kanunun 26 ncı maddesindeki hükümlere göre yapılacağı belirtilmiştir. Buna göre idari yaptırım kararı, 7201

sayılı Kanun hükümlerine göre ilgili kişiye tebliğ edilecek ve tebligat metninde 4458 sayılı Kanunun 242 nci maddesi uyarınca bu karara karşı başvurulabilecek kanun yolu, mercii ve süresi açık bir şekilde belirtilecektir.

Diğer taraftan ceza kararlarının ekte (Ek-1) bir örneği yer alan karar taslağına uygun olarak üç nüsha şeklinde düzenlenmesine devam edilecek ve kararın bir nüshası bir yazı ile ilgilisine tebliğ edilecektir.

İdari yaptırım kararının ilgili gerçek kişinin huzurunda verilmesi halinde bu husus kararda açıkça belirtilecektir. Ayrıca, bu karara karşı başvurabileceği kanun yolu, mercii ve süresine ilişkin olarak bilgilendirildikten sonra kişinin karar tutanağını imzalaması istenilecek imzadan kaçınılması halinde bu durum kararda açıkça belirtilerek karar tutanağının bir örneği kişiye verilecektir.

Tüzel kişi hakkında verilen idari yaptırım kararları her halde ilgili tüzel kişiye tebliğ edilecektir.

5. Ceza Kararlarına Karşı Kanun Yolları

5326 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve 4458 sayılı Kanunun 242 nci maddesinin dördüncü fıkrası gereğince itirazın reddine ilişkin kararlara karşı işlemin yapıldığı yerdeki idari yargı mercilerine başvurulması mümkündür. Dava açma süresi ise 6/1/1982 tarih ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu hükümlerine tabi olmaktadır.

6. Zamanaşımı Hükümleri

5326 sayılı Kanunun Soruşturma Zamanaşımı başlıklı 20 nci maddesinde; zamanaşımı süresinin, kabahate ilişkin tanımdaki fiilin işlenmesiyle veya neticesinin gerçekleşmesiyle işlemeye başlayacağı, kabahati oluşturan fiilin aynı zamanda suç oluşturması halinde suça ilişkin dava zamanaşımı hükümlerinin uygulanacağı, nispi para cezalarında zamanaşımının 8 yıl, maktu para cezalarında zamanaşımının;

a) Yüzbin Türk Lirası veya daha fazla idarî para cezasını gerektiren kabahatlerde beş yıl,

b) Ellibin Türk Lirası veya daha fazla idarî para cezasını gerektiren kabahatlerde dört yıl,

c) Ellibin Türk Lirasından az idarî para cezasını gerektiren kabahatlerde üç yıl, olduğu,

Yerine Getirme Zamanaşımı başlıklı 21 inci maddesinde de; zamanaşımı süresinin, kararın kesinleşmesi tarihinden itibaren işlemeye başlayacağı, kanun hükmü gereği olarak idari yaptırımın yerine getirilmesine başlanamaması veya yerine getirilememesi halinde zamanaşımının işlemeyeceği,

Belirtilmiştir.

Buna göre, 5326 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi hükmü gereğince idari yaptırım kararlarına ilişkin zamanaşımı süreleri anılan Kanunun 20 nci (Soruşturma Zamanaşımı) ve 21 inci (Yerine Getirme Zamanaşımı) maddesi hükümlerine tabidir.

Diğer taraftan, vergi kaybına neden olan işlemlere uygulanacak para cezalarında gümrük vergileri tahakkuk zamanaşımına uğramış olsa dahi bu vergilere ait para cezalarının 5326 sayılı Kanunun 20 nci maddesinde belirtilen zamanaşımı süreleri içinde tahsil edilmesi gerekmektedir.

7. Para Cezalarının Kesinleşme Zamanları

442 seri no.lu Tahsilat Genel Tebliği'nin III-C maddesinde, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna başvurulmaması veya kanun yoluna başvurulması halinde yargılama aşamalarının son bulması neticesinde idari para cezalarının takip edilebilir aşamaya gelmesi idari para cezasının kesinleşmesi olarak yer almıştır.

Buna göre;

a) İdari yaptırım kararına itiraz edilmemesi halinde kararın tebliğ edildiği tarihten itibaren 4458 sayılı Kanunun 242 nci maddesinde belirtilen 15 günlük idari itiraz süresinin bitiminde,

b) İdari yaptırım kararına karşı 4458 sayılı Kanunun 242 nci maddesi uyarınca idari itirazda bulunulması halinde itirazın reddine ilişkin kararın tebliğ edildiği tarihten itibaren bu karara karşı idari yargıya başvurma için 2577 sayılı Kanunda belirtilen süre içerisinde idari yargıya başvurulmaması halinde söz konusu sürenin bitiminde,

c) 1- İdari itirazın reddedilmesi üzerine idari yargıya başvurulması halinde; yargı kararının tebliğ edildiği tarihten itibaren söz konusu yargı kararına bir üst mahkeme nezdinde başvuru yapılması için gerekli olan 30 günlük sürenin bittiği tarihte;

2- İdari yargı kararına karşı bir üst mahkeme nezdinde başvuru yapılmışsa başvuru üzerine verilen kararın tebliğ edildiği tarihten itibaren kararın düzeltilmesi talebinde bulunulması için gerekli olan 15 günlük sürenin bitiminde,

3- Süresi içinde idari yargı kararının düzeltilmesi talebinde bulunulması halinde idare lehine verilen kararın tebliğ edildiği tarihte, Kesinleşmektedir.

8. Para Cezalarının Tahsili

5326 sayılı Kanunda idari para cezalarının ödeme süresine ilişkin herhangi bir hükme yer verilmemiştir.

4458 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin sekizinci fıkrasının (a) bendi; "Gümrük vergileri deyimi, ilgili mevzuat uyarınca eşyaya uygulanan ithalat vergilerinin ya da ihracat vergilerinin tümünü ifade eder."

198 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi; "69 uncu madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yapılan kontrol ve denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen gümrük vergileri ile işlemleri daha sonra yapılmak üzere teslim edilen eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin, yükümlüye tebliğ edildiği tarihten itibaren on beş gün içinde ödenmesi zorunludur…"

232 nci maddesinin birinci fıkrası, "Bu Kısmın İkinci Bölüm hükümlerine göre gümrük vergileri ile birlikte alınması gereken para cezaları bu vergiler ile aynı zamanda karara bağlanarak tebliğ edilir ve aynı zamanda ödenir."

Hükümlerini amirdir.

Dolayısıyla gümrük vergileri ile birlikte alınması gereken para cezalarının ödeme süresi 15 gündür.

Gümrük vergileri ile birlikte alınması gerekmeyen para cezalarının ise 21/7/1953 tarih ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 37 nci maddesi gereği ilgilisine tebliğ edildiği tarihten itibaren 1 ay içinde ödenmesi gerekmektedir.

Bu nedenle 4458 sayılı Kanunun 234 ncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bendi ile ikinci, dördüncü ve beşinci fıkralarında, 235 nci maddesinde, 236 ncı maddesinin birinci

fıkrasında yer alan para cezalarının ödeme süresi 15 gün; 236 ncı maddesinin ikinci fıkrasında ve 237, 238, 239 ve 241 nci maddelerinde yer alan para cezalarının ödeme süresi ise 1 aydır.

5326 sayılı Kanunun 17 nci maddesinde idari para cezalarının Genel Bütçeye gelir kaydedileceği, Genel Bütçeye gelir kaydedilmesi gereken idari para cezalarına ilişkin kesinleşen kararların da, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilmek üzere Maliye Bakanlığı'nca belirlenecek tahsil dairelerine gönderileceği belirtilmiştir.

Maliye Bakanlığı'nca yayımlanan 442 seri no.lu Tahsilat Genel Tebliği uyarınca, idari yaptırım kararı veren idareler; idari para cezalarını, kanuni ödeme süresi içinde ya da idari yaptırım kararlarının kesinleşmesinden önce ödemek isteyen kişilerden tahsil edecek ve tahsil ettikleri idari para cezalarını bu amaçla açılmış hesaplara bütçe geliri kaydedeceklerdir. Ancak, Maliye Bakanlığı'ndan alınan 17/10/2012 tarihli 106725 sayılı yazıda, 5326 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrasının Bakanlıklarına verdiği yetkiye istinaden, Bakanlığımız gümrük birimlerince verilen idari para cezalarının takibinin Bakanlığımızın ilgili gümrük birimlerince yapılmasının uygun görüldüğü belirtilmektedir. Bu nedenle gümrük idarelerince verilen idari para cezalarının takip ve tahsili gümrük idarelerince yapılacaktır. Diğer taraftan, amme borçlusunun veya amme borçlusunun malının bulunduğu mahalde gümrük idaresi bulunmaması halinde takip işlemleri, 6183 sayılı Kanunun 5 inci maddesi gereğince gümrük idaresi yerine o mahaldeki Maliye Bakanlığı'na bağlı vergi dairelerince yerine getirilecektir.

9. İndirim Uygulaması

a) 5326 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin altıncı fıkrası; "Kabahat dolayısıyla idari para cezası veren kamu görevlisi, ilgilinin rıza göstermesi halinde bunun tahsilatını derhal kendisi gerçekleştirir. İdari para cezasını kanun yoluna başvurmadan önce ödeyen kişiden bunun dörtte üçü tahsil edilir. Peşin ödeme, kişinin bu karara karşı kanun yoluna başvurma hakkını etkilemez." hükmünü amirdir.

4458 sayılı Kanunun 242 nci maddesi uyarınca idari yargı yollarına başvurmadan peşin ödeme yapılması halinde idari para cezasının dörtte üçünün tahsil edilmesi gerekmektedir. Burada ifade edilen kanun yolu; 4458 sayılı Kanunun 242 inci maddesi uyarınca idari yargı mercilerine başvurmayı ifade etmektedir. 4458 sayılı Kanunun 242 nci maddesi uyarınca idari itiraz yolunun kullanılması indirim uygulamasını engellememektedir. Bu çerçevede indirimin, idari yargı

mercileri nezdinde dava açma süresi içinde yapılacak ödemelere uygulanması gerekmektedir.

Ancak 442 seri no.lu Tahsilat Genel Tebliği'nde; Peşin ödeme indiriminin, amme alacağının kanuni ödeme süresi geçtikten sonra uygulanamayacağı, ödeme süresi dava açma süresinden daha az olan para cezaları için indirimin, ödeme süreleri içerisinde yapılan ödemelerle sınırlı olacağı, buna karşın, kanuni ödeme süresi dava açma süresini aşan para cezalarında ise peşin ödeme indiriminin dava açma süresi içerisinde yapılan ödemelere uygulanacağı, bu süreden sonra yapılan ödemelerde ise peşin ödeme indirimi uygulanmayacağı ifade edilmiştir.

Bu itibarla, 4458 sayılı Kanunun 234 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bendi, ikinci, dördüncü ve beşinci fıkraları, 235 inci maddesi ile 236 ncı maddesinin birinci fıkrası için ödeme süresinin 15 gün, dolayısıyla bu sürenin dava açma süresinden kısa olması nedeniyle bu süre içinde (15 gün) ödeme yapılması halinde indirimin uygulanması, 236 ncı maddesinin ikinci fıkrası, 237, 238, 239 ve 241 inci maddeleri için ödeme süresinin 1 ay olması nedeniyle, 1 ay içinde ödeme yapılması halinde indirimin uygulanması gerekmektedir.

b) 4458 sayılı Kanuna göre verilen para cezalarının yükümlü tarafından dörtte üçünün peşin olarak ödenmesi, 5326 sayılı Kanunun 17 inci maddesi geregince, yükümlünün itiraz hakkını kullanarak kanun yoluna başvurmasına engel teşkil etmemektedir.

c) 4458 sayılı Kanunun 234 üncü maddesinin üçüncü fıkrası; “Yukarıda belirtilen aykırılıkların gümrük idaresince tespit edilmesinden önce beyan sahibince bildirilmesi durumunda söz konusu cezalar yüzde onbeş nisbetinde uygulanır.” hükmünü amirdir.

Bu hüküm çerçevesinde alınması gereken para cezasının, yükümlünün kendi kendini ihbar etmesi halinde %15 oranında tahsil edilmesi ve yukarıda yer alan süreler içerisinde müracaat edilmesi halinde 5326 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin altıncı fıkrasına göre yapılacak indirimin de, %15 oranında tahsil edilen ceza tutarı üzerinden yapılması gerekmektedir.

d) İndirim uygulamalarında yapılacak tahsilat esnasında düzenlenecek makbuzlarda idari para cezası tutarı, indirim tutarı ve tahsilat tutarı ayrı ayrı gösterilecektir.

10. Para Cezalarında Kabahat Dolayısıyla Sorumluluğun Esasları

5326 sayılı Kanunda, işlenen kabahat nedeniyle verilen idari para cezası ile ilgili olarak müteselsil sorumluluk kabul edilmemiştir. Bu nedenle tespit edilen sorumluların her birine ayrı ayrı ceza

uygulanması gerekmektedir.

Sorumluların tespitinde 5326 sayılı Kanunun 7 ila 15 inci maddelerinde belirtilen esaslar çerçevesinde hareket edilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan 5326 sayılı Kanunun 7 nci maddesinde; “Kabahat, icrai veya ihmali davranışla işlenebilir” hükmünden, 9 uncu maddesinde; “Kabahatler, kanunda açıkça hüküm bulunmayan hallerde, hem kasten hem de taksirle işlenebilir” hükmünden idari yaptırım kararı verilmesinde “kasıt” unsuru aranmasının zorunlu olmadığı açıkça anlaşılmaktadır.

Bununla birlikte 5326 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde yer alan “Kabahatin işlenisine birden fazla kişinin iştirak etmesi halinde bu kişilerin her biri hakkında, fail olarak idari para cezası verilir” hükmü, iştirak halinde her faile ayrı ayrı ceza verileceğini öngördüğünden, 4458 sayılı Gümrük Kanunu’nda yer alan idari para cezalarında belirtilen kabahatin işlenisine iştirak edenlere ayrı idari para cezası verilmesi ve bu idari yaptırım kararlarının ilgilisine tebliğ edilmesi gerekmektedir.

Söz konusu maddenin gerekçesinde kabahate iştirak hükümlerine ilişkin ayrıntılı bir açıklama bulunmamaktadır. Ancak 26/9/2004 tarih ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 40 ıncı maddesinde; “Bağlılık Kuralı” adı altında kısmen suça iştirakin şartları düzenlenmiştir. Suça iştirakin şartları, genel olarak, suçun işlenmesine birden çok failin katılımı, suçun en azından teşebbüs derecesinde gerçekleştirilmis olması, suça katılanların davranışlarının suçun gerçekleşmesine nedensel katkısının bulunması, suça katılanların ortaklık iradesidir. Kanun, failin fiili bilerek ve isteyerek, yani kasten (Madde 21) işlemesini şart koşmuştur. 5326 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde "Kabahatler, kanunda açıkça hüküm bulunmayan hallerde, hem kasten hem de taksirle işlenebilir." hükmü, 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında ise; "Kabahate iştirak için kasten ve hukuka aykırı işlenmiş bir fiilin varlığı yeterlidir." hükmü bulunmaktadır. Bu nedenle, ancak kasıtla yani bilerek ve istenerek işlenmiş olan kabahat fiilleri için iştirak hükümleri uygulanacaktır.

11. Organ ve Temsilcinin Fiillerinden Sorumluluk

5326 sayılı Kanunun “Organ veya temsilcinin davranışından dolayı sorumluluk” başlıklı 8 inci maddesinin gerekçesinden de anlaşılacağı üzere, 5326 sayılı Kanun, 5237 sayılı Kanun sisteminden farklı olarak kabahatlerde tüzel kişilere de idari yaptırım uygulanabileceğini kabul

etmiştir. Maddede organ veya temsilcinin sorumluluğu düzenlenirken gerçek veya tüzel kişi ayrımı yapılmadığı gibi tüzel kişiler arasında da şahıs veya sermaye şirketi ayrımı yapılmamış ve gerçek veya tüzel kişilerin temsilcilerinin/organlarının işlediği kabahatler için gerçek veya tüzel kişiye de idari yaptırım uygulanabileceği hükme bağlanmıştır. Gerekçede açık olarak belirtildiği gibi organ veya temsilci ya da hizmet ilişkinin dayanağını oluşturan işlem hukuka aykırı bulunarak iptal edilmiş olsa da iptal öncesinde işlenen kabahatlerde temsil edilen gerçek veya tüzel kişiye de idari yaptırım uygulanabilecektir. Bu nedenle, iştirak hükümlerine ilişkin olarak yukarıda belirtilen açıklamalara uygun olarak ister doğrudan isterse dolaylı temsil suretiyle takip edilen işlemlerde iştirak bulunduğu tespit ediliyorsa 5326 sayılı Kanunun 14 üncü madde hükümleri çerçevesinde, temsil edilen gerçek veya tüzel kişiye de yukarıda belirtilen iştirak hükümleri doğrultusunda idari yaptırım uygulanacaktır.

Bu açıklamalar doğrultusunda kast unsurunun her olayda ayrı ayrı değerlendirilmesi gerekmektedir. Her olayın özelliklerine göre inceleme yapılması, gümrük müşavirinin kabahat eylemine iştirakinin olup olmadığı belirlenirken kabahat fiilinden bilgisi olup olmadığı ya da bilmesinin gerekip gerekmediği hususlarının araştırılması gerekmektedir.

12. Para Cezalarının Taksitlendirilmesi

5326 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrası; “Kişinin ekonomik durumunun müsait olmaması halinde, idarî para cezasının, ilk taksitinin peşin ödenmesi koşuluyla, bir yıl içinde ve dört eşit taksit halinde ödenmesine karar verilebilir. Taksitlerin zamanında ve tam olarak ödenmemesi halinde, idarî para cezasının kalan kısmının tamamı tahsil edilir.” hükmünü amir bulunmaktadır.

Bu hükümlere göre taksitlendirmeye ilişkin 442 seri no.lu Tahsilat Genel Tebliği'nin 5 inci maddesinde açıklamalar dikkate alınarak, gümrük idarelerimizce tebliğ edilen para cezalarının taksitlendirme işlemleri aşağıda belirtilen şekilde yapılacaktır.

a) Başvuru şekli ve süresi: 5326 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre yapılacak taksitlendirme başvurusu, para cezası kararının tebliğini müteakip kanuni ödeme süresi içerisinde ve yazılı olarak para cezası kararı veren gümrük idaresine yapılacaktır. Başvuru dilekçesi ile birden fazla para cezası kararı için taksitlendirme talebinde bulunulması mümkün olup, bu gibi durumlarda dilekçede taksitlendirme talebine konu para cezası kararlarının tarih ve

sayıları, tutarları ve tebliğ tarihleri ayrı ayrı belirtilecek; gerekli görülmesi halinde para cezası kararlarının ayrıntılarını da gösteren bir listenin dilekçeye eklenmesi sağlanacaktır.

b) Taksitlendirme Yetkisi: 5326 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrası hükümlerine istinaden yapılan taksitlendirme başvurularının, tutarına bakılmaksızın tüm işlemleri, idari para cezası kararını veren gümrük idaresince değerlendirilip karara bağlanarak sonuçlandırılacaktır.

c) İnceleme ve karar: Taksitlendirme başvurusunu alan ilgili gümrük idaresince; başvurunun süresinde ve usulüne uygun yapılıp yapılmadığı incelenecek, gerekirse süresinde eksikliklerin tamamlattırılması sağlanacak, taksitlendirilmesi mümkün olmayan bir durumun bu incelemede ortaya çıkması halinde talebin usulüne uygun yapılmadığı veya talebin kabul edilmesinin mümkün olmadığı gerekçeli bir karar ile reddedilerek ilgiliye tebliğ edilecektir. Usulüne uygun olarak yapılan taksitlendirme taleplerinin değerlendirmeye alınabilmesi için kanuni ödeme süresi içinde birinci taksidin ödenmiş olması gerekmektedir. Taksitlendirme talebi kabul edildiğinde bir karar düzenlenerek talep edene tebliğ edilecektir. Kararda peşin alınan birinci taksit ile gümrük idaresince belirlenen üç taksitin tutarları ve vadeleri açıkça belirtilecektir.

d) Diğer hususlar: Taksitlendirmeye ilişkin kararın idarede kalan nüshası, idari para cezası ile ilgili diğer belgelerle birlikte muhafaza edilecektir. Peşin ödeme indiriminin kısmi ödemelere uygulanması mümkün bulunmadığından, taksitlendirme işlemine tabi olan para cezalarında peşin ödeme indirimi uygulanmayacaktır.

e) Yukarıdaki hükümler saklı kalmak kaydıyla talep halinde, idari para cezalarının 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecili ve taksitlendirilmesi mümkün bulunmaktadır.

13. Para cezaları ile ilgili uygulama yukarıda belirtilen ve 442 seri no.lu Tahsilat Genel Tebliği’nde yapılan açıklamalar çerçevesinde yürütülecek olup, bu açıklamaların tereddütleri gidermemesi halinde durum 12 nci madde için Gümrükler Kontrol Genel Müdürlüğü’nden diğer hususlar için Gümrükler Genel Müdürlüğü’nden sorulacaktır.

Gümrükler Genel Müdürlüğü’nün 31/8/2010 tarih ve 2010/43 sayılı Genelgesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Ziya ALTUNYALDIZ Müsteşar

EKLER: 1- Ceza Kararı Örneği **DAĞITIM:** Merkez ve Taşra Teşkilatı **EK-1**

T.C.
BAŞBAKANLIK
Gümrük Müsteşarlığı .....Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğü
Sayı :
Konu : Para Cezası Kararı
.....PARA CEZASI KARARI
(Gümrük Vergisi, KDV, ÖTV, Usulsüzlük vb.)

KARAR NO : KARAR TARİHİ : GÜMRÜĞÜN ADI : YÜKÜMLÜNÜN ADI SOYADI/ÜNVANI/ADRESİ : T.C. KİMLİK NO/ VERGİ NUMARASI : BELGE/BEYANNAME TARİH VE SAYISI : KABAHAT FİİLİ VE CEZANIN YASAL DAYANAĞI: (Bu kısımda; kanundaki para cezasına ilişkin hüküm belirtilecektir.) OLAYLAR : (Bu kısımda; Kanunda belirtilen kabahat fiilinin oluştuğuna ve bu fiilin işlendiğini ispata yarayacak bütün delillere, fiilin işlendiği yer ve zamana yer verilmesi zorunludur.) SONUÇ VE KARAR : (Bu kısımda; - Para cezası kararı kanuni dayanağından bahisle açıklanacaktır. - Para cezasının nisbi veya maktu oranı ve toplamı belirtilecektir. - Ödeme Süresi kararın tebliği tarihinden itibaren Genelgedeki açıklamalara göre 15 gün veya 1 ay olarak belirtilecektir. - Ödeme Süresi içinde ödemenin nereye yapılacağı belirtilecektir. - Para Cezasının kararın tebliğ tarihinden itibaren Genelgedeki açıklamalara göre 15 gün veya 1 ay içinde ödenmesi halinde 1/4 oranında indirim uygulanarak tahsil edileceği belirtilecektir. - Ödeme Süresi içinde olmak şartıyla; 5326 sayılı Kanunun 17/3 maddesine göre taksitlendirme talep hakkı olduğu belirtilecektir. - Tebliğ tarihinden itibaren Gümrük Kanununun 242 inci maddesinde ifade edilen sürelere de yer vermek suretiyle itiraz hakkı bulunduğu, itiraz edilmemesi veya itirazın reddedilmesi halinde red kararının tebliğinden itibaren kararın idari açıdan kesinleşeceği, karara karşı tebliğinden itibaren başvuru süreleri ve merciide belirtilmek suretiyle idari yargı yoluna başvurma hakkı bulunduğu ifade edilecektir.

Kararı veren Gümrük İdare Amiri/Yardımcısı İMZA Adı Soyadı ve Ünvanı

TEBLİĞ TARİHİ : KESİNLEŞME TARİHİ : AÇIKLAMA - Kararın ilgilisine huzurda tebliğ edilmesi veya tebliğ edilmiş sayılması halinde kararın verildiği esnada, 7201 sayılı Tebligat

Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilmesi halinde, idarelerde kalan nüshalarda tebligatı müteakip mutlaka tebliğ tarihi yazılacaktır. - İdari yaptırım kararının idarede kalan nüshalarında, mutlaka kesinleşme tarihi yazılacaktır. **Ticaret Bakanlığı için Tıklayınız.** **Mevzuat için Tıklayınız.**